T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017 / 385
KARAR NO : 2017 / 606
KARAR TR : 23.10.2017

ÖZET: Davacıların sahibi olduğu taşınmazların fiilen el atılmayan kısmına, kamulaştırmasız el atıldığından bahisle uğranılan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesi kapsamında İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1-A. G.
2-Ş. G.
Vekili : Av. M. S.
Davalılar : 1-Ümraniye Belediye Başkanlığı
Vekili : Av. S. Ş., Av.S. S.
2-İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı(yalnızca idari yargıda)
Vekili : Av.R. C.

O L A Y : Davacılar vekili dilekçesinde; müvekkilleri adına Ümraniye Tapu Sicil Müdürlüğünde kayıtlı, İstanbul ili, Ümraniye İlçesi, Çakmak mahallesinde; 35 pafta, 244 ada, 1-2 parselde bulunan toplam 855 m2.lik, tapuda arsa görünen taşınmazın; 1984 onay tarihli 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planında ve 1984 onay tarihli 1/1000 ölçekli Ümraniye Uygulama İmar Planında Park ve Yol alanında kaldığını; davalı idarenin fiilen elatması nedeniyle Ümraniye 2. Hukuk Mahkemesi nezdinde E:2009/447 sayılı dosyasında açılan davada, Mahkemenin 94 m2'lik kısma el atıldığına ve el atılan kısmın davalı idareden tahsiline karar verdiğini; dava konusu taşınmazın, 1984 yılından beri Park ve Yol alanı olarak kamu hizmetine tahsis edilmesine rağmen bugüne kadar üzerinde tahsis amacına uygun bir tesis kurulmadığı belirtilerek, taşınmazın kamulaştırılması ya da mülkiyet hakkını kısıtlayan tahsis amacı dışına çıkarılması talebi ile müvekkili ve murisi tarafından müteaddit defalar Ümraniye Belediye Başkanlığı ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkalığı'na yapılan başvuruların sonuçsuz kaldığını; taşınmazın, imar planında uzun yıllar Park ve Yol lejantında tutulmuş olmasına rağmen davalı Ümraniye Belediye Başkanlığınca tahsis amacına uygun olarak kamulaştırılmadığını, dolayısıyla taşınmaz üzerinde idarenin devamlılık arzeden bir hak ihlalinin söz konusu olduğunu, uzun yıllar kamulaştırılmayan taşınmazda inşaat yapma olanağının da bulunmadığını; konuya ilişkin idareye pek çok başvuru yapıldığını; 27 yıldır yasaya ve hukuka aykırı olarak Park ve Yol lejantında tutulan taşınmazın yasada belirtildiği usule göre kamulaştırılması, veya plan tadilatı ile Park ve Yol lejantından çıkarılması, şayet bu talepleri yerine getirilemiyorsa belediyenin elindeki imara açık benzer taşınmazlarla takas edilmesinin istenildiğini ancak istemlerinin reddedildiğini; Yargıtay Hukuk Genel Kurulu'nun 15.12.2010 tarih ve 2010/5-662 E - 2010/551 K sayılı kararında dava konusu taşınmazla aynı durumda olan bir başka taşınmazla ilgili olarak verilen kararda "Tüm bu açıklamalar çerçevesinde; uzun yıllar programa alınmayan imar planının fiilen hayata geçirilmemesi nedeniyle kamulaştırma ya da takas cihetine gitmeyen davalı İdarenin, malikin taşınmaz üzerindeki tasarruf hakkını belirsiz bir süre için kullanılamaz hale getirdiği, dolayısıyla malikin taşınmazdan mülkiyet hakkının özüne uygun şekilde yararlanma olanağı kalmadığı, taşınmaz malikinin mülkiyet hakkının hukuksal bir nedene dayanılmadan İdarece engellendiği kuşkusuzdur…." "Bu itibarla, kamulaştırmasız el koyma olgusunun varlığının doğal sonucu, İdarenin hukuka aykırı eylemiyle mülkiyet hakkı engellenen taşınmaz mal sahibi davacının, dava yoluyla kamulaştırmasız el koyma hükümleri doğrultusunda mülkiyetin bedele çevrilmesini, eş söyleyişle idareden değer karşılığının verilmesini isteyebileceği açıktır." denilerek kamulaştırmasız elatma olgusunun varlığının kabulü ile, davalı idarenin kamulaştırmasız el koyma hükümleri doğrultusunda sorumlu bulunduğuna karar vermiş olduğunu; Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun bu kararı üzerine, 25.02.2011 tarih ve 27857 sayılı Resmi Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren, 6111 sayılı kanunun geçici 2. Maddesi hükmüne ve atıfta bulunduğu 2942 sayılı kanunun geçici 6. Maddesi hükmüne göre, taraflarınca İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı'na 20.06.2011 tarihli ve 118337 kayıt no'lu dilekçe ile (Ek-6) ve davalı Ümraniye Belediye Başkanlığı'na 21.06.2011 tarih ve 1550084 referans no'lu dilekçe ile (Ek-7) 5999 sayılı kanun hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulduğunu, taleplerinin idareler tarafından reddedildiğini; 16.05.1956 gün ve 1956/1 E - 1956/6 K sayılı Yargıtay İçtihadı Birleştirme kararına göre "bu fiili duruma razı olarak, mülkiyet hakkının amme hükmi şahsiyetine devrine karşılık gayrimenkulün bedelinin tahsilini de dava edebileceğine ve isteyebileceğine bedelin de mülkiyet hakkının devrine razı olduğu tarih olan dava tarihindeki bedel olduğuna" karar verildiğini; 25.02.2011 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe giren 6111 sayılı kanunun geçici 2. maddesine göre "bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 15 yıl süreyle geçerli olmak üzere, 04.11.1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu 6. maddesi hükmü 04.11.1983 tarihinden sonraki kamulaştırmasız el koyma işlemlerine de uygulanır" denildiğini; 2942 sayılı Kanunun geçici 6. maddesi'ne göre davalı idare tarafından uzlaşma taleplerinin kabul edilmemesi

üzerine idare malik arasında uzlaşma sağlanamadığı takdirde, uzlaşma tutanağının tanzim edildiği veya ikinci fikradaki sürenin uzlaşmaya davet olmaksızın sona erdiği tarihten itibaren üç ay içinde bu davayı açmak ve tazmin ile tahsili talebinde bulunmak zaruretinin ortaya çıktığını ifade ederek; 27 yıldır kesintisiz olarak 1/5000 ve 1/1000 ölçekli planlarda Park ve Yol alanında tutulan, imar programlarına alınmayan, kamulaştırılmayarak veya başka bir taşınmazla takas yapılmayarak, pasif kalınmak suretiyle müvekkillerinin üzerinde tasarrufu engellenen, Hukuk Genel Kurulu kararı hükmüne göre, davalı tarafından kamulaştırmasız el etıldığı kabul edilmesi gereken müvekkillerine ait Ümraniye ilçesi Çakmak mahallesi 35 pafta 244 ada 1-2 parsel sayılı 855 m2.lik taşınmazın yapılacak keşifte ve bilirkişi heyetince belirlenecek bedelinin ıslah ve fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla(şimdilik 10.000,00TL.nin) dava tarihinden işleyecek yasal faiziyle tazmini ve tahsiline, dava konusu taşınmazın davalı idare adına tesciline karar verilmesi istemiyle Ümraniye Belediye Başkanlığına karşı, 14.11.2011 tarihinde adli yargı yerinde dava açmıştır.

Ümraniye 1.(İstanbul Anadolu 12.) Asliye Hukuk Mahkemesi; 18/12/2012 gün ve E: 2011/706, K:2012/807 sayı ile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davanın kabulüne karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine, Yargıtay 5.Hukuk Dairesi; 12.11.2013 gün ve E:2013/12154, K:2013/19444 sayı ile, "(…)Dava konusu taşınmaz park ve yol alanı olarak ayrılmış ise de; mahallinde yapılan keşif sonrası alınan bilirkişi raporlarına göre, taşınmaza davalı idarece fiilen el atılmadığı anlaşılmıştır.

11.06.2013 tarihinde yürürlüğe giren 6487 sayılı yasanın 21. maddesi ile Kamulaştırma Kanununun geçici 6. maddesinde yapılan değişiklik ile; "Uygulama imar planlarında umumi hizmetlere ve resmi kurumlara ayrılmak suretiyle veya ilgili kanunların uygulamasıyla tasarrufu kısıtlanan taşınmazlar hakkında, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununda öngörülen idari başvuru ve işlemler tamamlandıktan sonra idari yargıda dava açılabilir. Bu madde hükümleri karara bağlanmamış veya kararı kesinleşmemiş tüm davalara uygulanır." hükmü getirilmiştir.

Öte yandan Anayasa Mahkemesi'nin 25.09.2013 gün 2013/93 Esas, 2013/101 Karar sayılı ilamında da; "Kamulaştırmasız el atmadan söz edilebilmesi için taşınmaz zilyetliğinin idareye geçmesi ve taşınmazın fiilen kamu hizmetine tahsis edilmiş olması gerektiği; imar kısıtlamalarında taşınmazın zilyetliğinin malikte kalmaya devam etmekte olup, yalnızca malikin tasarruf yetkisinin, ilgili mevzuattan kaynaklanan bazı kısıtlamalara maruz kaldığı, bu nedenle imar kısıtlamalarından kaynaklanan tazminat davalarının idari yargıda açılabileceği" kabul edilmiştir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle, davanın idari yargıda görülmesi gerektiğinden, dava dilekçesinin görev yönünden reddi yerine, yazılı şekilde hüküm kurulması,

Doğru görülmemiştir.

Davalı idare vekilinin temyiz itirazları yerinde olduğundan hükmün açıklanan nedenlerle H.U.M.K.nun 428. maddesi gereğince BOZULMASINA…" karar vermiş, karar düzeltme istemi de aynı Dairece; 16.9.2014 gün ve E:2014/12170, K:2014/21131 sayı ile reddedilmiştir.

İSTANBUL ANADOLU 12.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ: 16.12.2014 gün ve E:2014/431, K:2014/639 sayı ile, "(…) Bozmadan sonra mahkememizce yapılan yargılamada, usul ve yasaya uygun olan bozma ilamına uyulmasına karar verilmiş ve bozma ilamı ve tüm dosya kapsamına göre dava konusu parsele, imar uygulaması nedeni ile el atıldığı, fiili el atmanın bulunmadığının ihtilafsız olduğu anlaşılmakla, 6487 S.Y. İle getirilen yeni yasal düzenleme karşısında davanın İdari yargının görevine girdiği anlaşılmakla HMK'nun 114/b maddesi delaleti ile 115/2 maddesi gereğince açılmış olan davanın dava şartı yokluğu sebebi ile usulden ve görev yönünden reddine, davacının İdari Yargıda dava açmakta muhtariyetine karar vermek gerekmiştir.

HÜKÜM:Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1-Dava konusu parsele, imar uygulaması nedeni ile el atıldığı, fiili el atmanın bulunmadığının ihtilafsız olduğu anlaşılmakla, 6487 S.Y. İle getirilen yeni yasa düzenleme karşısında davanın İdari yargının görevine girdiği anlaşılmakla HMK'nun 114/b maddesi delaleti ile 115/2 maddesi gereğince açılmış olan davanın dava şartı yokluğu sebebi ile Usulden ve görev yönünden REDDİNE,

2-Davacının İdari Yargıda dava açmakta MUHTARİYETİNE…" karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 5.Hukuk Dairesince, 26.5.2015 gün ve E:2015/6210, K:2015/11504 sayı ile, 26.5.2015 gün ve E:2015/6210, K:2015/11504 sayı ile onanan, karar düzeltme istemi de aynı Dairece, 21.3.2016 gün ve E: 2015/25361, K:2016/5623 sayı ile reddedilen görevsizlik kararı kesinleşmiştir.

Davacılar vekili bu defa; müvekkillerine ait Ümraniye İlçesi, Çakmak mahallesi 244 Ada 1 ve 2 parsellerde kayıtlı toplam 855 m2.'lik taşınmazın 94 m2'lik kısmına yol ve kaldırım yapılmak suretiyle fiilen el atılmış olduğunu, kalan kısım 751 m2.nin park ve yol alanında kaldığını ifade ederek; sürekli taleplerine rağmen 32 yıldır kesintisiz olarak planlarda park ve yol alanında kalan, ihtiyaç olduğu bildirilmesine rağmen imar programlarına alınmayan, kamulaştırtmayarak ve başka bir taşınmazla takas yapılmayarak pasif kalınmak suretiyle tasarrufu engellenen, davalı tarafından kamulaştırmasız el atıldığı kabul edilmesi gereken müvekkillerine ait 855 m2 olan ancak 94 m2'sine yol ve kaldırım yapılmak suretiyle fiilen el atılan park ve yol lejantında kalan taşınmaza ilişkin olarak, ıslah ve fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla dava tarihinden işleyecek yasal faiziyle şimdilik 10.000 TL'nin tazmini istemiyle 1-Ümraniye Belediye Başkanlığı ve 2-İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına karşı 14.4.2016 tarihinde idari yargı yerinde dava açmıştır.

İSTANBUL 5.İDARE MAHKEMESİ: 22.11.2016 gün ve E:2016/690, K:2016/1880 sayı ile, "(…) idarenin yürütmekle yükümlü bulunduğu kamu hizmetine ilişkin olarak uygulamaya koyduğu plan ve projeye göre meydana getirdiği yol, kanal, baraj, su yolları, su şebekesi gibi tesislerin kurulması, işletilmesi ve bakımı sırasında kişilere verdiği zararların tazmini istemiyle açılacak davaların görüm ve çözümünün, idari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel haklan muhtel olanlar tarafından açılacak tam yargı davaları kapsamında yargısal denetim yapan idari yargı yerine ait olduğu; idarece herhangi bir ayni hakka müdahalede bulunulduğu, özel mülkiyete konu taşınmaza kamulaştırmasız el atıldığı veya plan ve projeye aykırı iş görüldüğü iddiasıyla açılacak müdahalenin men'i ve meydana gelen zararın tazmini davalarının ise, mülkiyete tecavüzün önlenmesine ve haksız fiillere ilişkin özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerlerinde

çözümleneceği, yerleşik yargısal içtihatlarla kabul edilmiş bulunmaktadır.

Uyuşmazlık Mahkemesi ve Yargıtay kararları uyarınca 2942 sayılı Kanun'un Geçici 6'ncı maddesi kapsamındaki kamlaştırmasız hukuki el atma davalarına idare mahkemelerinde bakılmakla birlikte, eğer fiili bir el atma söz konusu ise görevli mahkemelerin adli yargı mahkemeleri olduğu açıktır.

Dava dosyasının incelenmesinden; davacılara ait İstanbul ili, Ümraniye ilçesi, Çakmak Mahallesi, 35 pafta, 244 ada, 1-2 parsel sayılı taşınmazların 1984 tasdik tarihli 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planında "park ve yol alanı" lejantında kaldığından bahisle kullanamadıklarından dolayı kamulaştırmasız el atma nedeniyle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 10.000,00 TL tazminatın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Uyuşmazlık konusu olayda; davacıya ait taşınmazın 13/02/1998 - 15/03/1999 - 15/05/2015 - 16/02/2016 tasdik tarihli 1/1000 ölçekli Ümraniye Revizyon Uygulama İmar Planında kısmen "park alanı" kısmen de "yol alanı" lejantında kaldığı, ayrıca toplam 855 m2 yüzölçümlü taşınmazın 94 m2'lik kısmına yol ve kaldırım yapıldığı, dolayısıyla davanın konusunun "kamulaştırmasız fiili el atma" olduğu, bu eylemden kaynaklanan davaların Medeni Kanun hükümlerine göre çözümlenmesi gerektiği ve bu bakımdan Adli Yargının görevli olduğu, dolayısıyla Mahkememizin görev alanında bulunmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Yasasının 15/1-a maddesi hükmü uyarınca görev yönünden reddine…" karar vermiş, bu karar itiraz edilmeksizin kesinleşmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Ahmet Tevfik ERGİNBAY, Suna TÜRE, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN ve Birgül KURT'un katılımlarıyla yapılan 23.10.2017 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari yargı dosyasının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacılar vekilinin istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece, adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıların taşınmazlarının İmar Planlarında "park ve yol alanı"nda kaldığından bahisle kullanılamadığından bahisle, kamulaştırmasız el atma nedeniyle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla şimdilik 10.000,00 TL tazminatın dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Dava dosyalarının incelenmesinden; davacılara ait İstanbul ili, Ümraniye ilçesi, Çakmak Mahallesi, 35 pafta, 244 ada, 1-2 parsel sayılı, toplam 855 m2.lik taşınmazların 13/02/1998 - 15/03/1999 - 15/05/2015 - 16/02/2016 tasdik tarihli 1/1000 ölçekli Ümraniye Revizyon Uygulama İmar Planında "Park Alanı, Kısmen de Yol Alanı" lejantında kaldığı; Ümraniye Çakmak mahallesi 35 pafta 244 ada 1 parsel sayılı 525,00 m2 alanlı arsanın 1/4 hissesinin Şükufe Gömügen ve 3/4 hissesi Aydan Bayar adına, Ümraniye Çakmak mahallesi 35 pafta 244 ada 2 parsel sayılı 390,00 m2 alanlı arsanın 1/4 hissesi Şükufe Gömügen ve 3/4 hissesi Aydan Bayar adına kayıtlı olduğu, tapu senet örneğinde yüzölçümün sehven 330,00 m2 yazılmış olduğu; yapılan keşif ve bilirkişi incelemesine göre; 244 ada 1 parselde 44,20m2 ve 244 ada 2 parselde 49,80m2, toplamda 94 m2.lik kısma kaldırım yapılmak suretiyle fiilen el atılmış olduğu; davacılar vekili tarafından, kamulaştırma yapılmaksızın fiilen el atılan kısımlara ilişkin olarak Ümraniye 2 Asliye Hukuk Mahkemesinde açılan davada Mahkemece 28.12.2009 gün ve E:2009/447, K:2009/761 sayı ile, (davalılardan İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı yönünden) davanın kabulüne karar verildiği; bu kararın, Yargıtay 5.Dairesinin 20.12.2010 gün ve E:2010/14212, K:2010/21845 sayılı kararıyla onanarak kesinleştiği ve bu kısımların terkininin sağlandığı; kaldırım yapılmak suretiyle fiilen el atılan kısımlar haricinde davacıların taşınmazının diğer kısımlarına fiilen el atıldığına ilişkin bilgi bulunmadığı; davacıların vekili tarafından; taşınmazların fiilen el atılmayan 751 m2.lik kısmının park ve yol alanında kaldığı ifade edilerek; sürekli taleplerine rağmen 32 yıldır kesintisiz olarak planlarda park ve yol alanında kalan, ihtiyaç olduğu bildirilmesine rağmen imar programlarına alınmayan, kamulaştırtmayarak ve başka bir taşınmazla takas yapılmayarak pasif kalınmak suretiyle tasarrufu engellenen, davalı tarafından kamulaştırmasız el atıldığı kabul edilmesi gereken taşınmaza ilişkin olarak, ıslah ve fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla dava tarihinden işleyecek yasal faiziyle şimdilik 10.000 TL'nin tazmini istemiyle adli ve idari yargı yerlerinde davalar açıldığı anlaşılmıştır.

Adli yargı yerince, taşınmazın fiilen el atılan kısmı bakımından esasa ilişkin olarak verilen kararın kesinleşmesiyle birlikte, artık bu yöndeki bir ihtilafın hüküm uyuşmazlığı hariç, Uyuşmazlık Mahkemesi önüne getirilebilmesine imkan olmadığından; bir şekilde hukuki çözüme kavuşturulmuş olan bu sorunun artık "hukuki el atma" hali bakımından belirleyici olması düşünülemez. Diğer bir deyişle, "kesin hükmün bağlayıcılığı" ilkesi gereğince artık taşınmazın bütünü bakımından bir değerlendirme değil, hukuki çözüme kavuşmuş kısım dikkate alınarak kalan kısım yönünden bir hukuki tespit ve değerlendirme yapılmalıdır. Uyuşmazlık Mahkemesinin 26.10.2015 tarih ve E.2015/702, K.2015/707; 26.10.2015 tarih ve E.2015/708, K.2015/711; 28.09.2015 tarih ve E.2015/650, K.2015/654 sayılı kararları da bu doğrultudadır.

Buradan hareketle, dava dosyalarındaki bilgi ve belgeler ile dava konusu taşınmaza ilişkin olarak düzenlenen bilirkişi raporları bir bütün olarak değerlendirildiğinde, Ümraniye ilçesi, Çakmak Mahallesi, 35 pafta, 244 ada, 1-2 parsel sayılı, toplam 855 m2.lik taşınmazların 13/02/1998 - 15/03/1999 - 15/05/2015 - 16/02/2016 tasdik tarihli

1/1000 ölçekli Ümraniye Revizyon Uygulama İmar Planında "Park Alanı, Kısmen de Yol Alanı" lejantında kaldığı, taşınmazların mahkeme kararıyla kesinleşmiş 94 m2.lik kısmının haricindeki kısmına fiilen el atılmadığı sonucuna varılmıştır.

3194 sayılı İmar Kanunu'nun "Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması" başlıklı 8. maddesinde; "Planların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur.

a) Bölge planları; sosyo - ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere hazırlanacak bölge planlarını, gerekli gördüğü hallerde Devlet Planlama Teşkilatı yapar veya yaptırır.

b) İmar Planları; Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana gelir. Mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları ilgili belediyelerce yapılır veya yaptırılır. Belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girer. (Değişik dördüncü cümle: 8/8/2011- KHK-648/21 md.) Bu planlar onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları belediye meclisi onbeş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlar.

Belediye ve mücavir alan dışında kalan yerlerde yapılacak planlar valilik veya ilgilisince yapılır veya yaptırılır. Valilikçe uygun görüldüğü takdirde onaylanarak yürürlüğe girer. (Değişik üçüncü cümle: 8/8/2011- KHK-648/21 md.) Onay tarihinden itibaren valilikçe tespit edilen ilan yerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. İtirazlar valiliğe yapılır, valilik itirazları ve planları onbeş gün içerisinde inceleyerek kesin karara bağlar.

Onaylanmış planlarda yapılacak değişiklikler de yukarıdaki usullere tabidir.

Kesinleşen imar planlarının bir kopyası, Bakanlığa gönderilir.

İmar planları alenidir. Bu aleniyeti sağlamak ilgili idarelerin görevidir. Belediye Başkanlığı ve mülki amirlikler, imar planının tamamını veya bir kısmını kopyalar veya kitapçıklar haline getirip çoğaltarak tespit edilecek ücret karşılığında isteyenlere verir.

c) (Ek: 3/7/2005 - 5403/25 md.) Tarım arazileri, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen izinler alınmadan tarımsal amaç dışında kullanılmak üzere plânlanamaz." hükmüne yer verilmiştir.

Davaya konu olayda; davacıların sahibi olduğu taşınmazların fiilen el atılmayan kısmına, kamulaştırmasız el atıldığından bahisle uğranılan zararın tazminine yönelik bulunan davanın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2/1-b maddesinde yer alan "İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları" kapsamında idari yargı yerince çözümlenmesi gerekmektedir.

Öte yandan, taşınmazın imar planında "dere mutlak koruma alanı"nda kalması nedeniyle taşınmaz üzerindeki tasarruf yetkisinin kısıtlanması nedenine dayalı olarak bir başka davacının Asliye Hukuk Mahkemesi nezdinde açtığı tazminat davasında, bu Mahkemece 4.11.1983 günlü, 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun Geçici 6 ncı maddesinin kimi fıkralarının iptali istemiyle Anayasa Mahkemesine yapılan itiraz başvurusunda; Anayasa Mahkemesi 25.9.2013 tarih ve E: 2013/93, K:2013/101 sayılı kararında"… Davacının mülkü üzerinde tasarruf etme hakkının kısıtlanması, idarenin bir eyleminden değil, idari bir işlem niteliğinde olduğu tartışmasız olan imar planından kaynaklanmaktadır. Olayda, idarenin fiili el koyma niteliği taşıyan bir eylemi henüz bulunmamakta, aksine kanunen yapması gereken kamulaştırma işlemlerini yapmamak biçiminde tezahür eden bir eylemsizliği söz konusudur. Öte yandan kamulaştırmasız el atmadan söz edilebilmesi için taşınmaz zilyetliğinin idareye geçmesi ve taşınmazın fiilen kamu hizmetine tahsis edilmiş olması gerekmektedir. Oysa, mahkemede görülen davaya konu olayda olduğu gibi imar kısıtlamaları'nda taşınmaz zilyetliği malikte kalmaya devam etmekte olup, yalnızca malikin ilgili mevzuattan kaynaklanan bazı kısıtlamalara maruz kalması söz konusu olmaktadır. Sonuç olarak, davacının taşınmazının imar planlarında "dere mutlak koruma alanı"nda bırakılması nedeniyle, tasarruf hakkının kısıtlanmasının kamulaştırmasız el atma sonucu olduğu ve tasarruf hakkının kısıtlanması sebebiyle doğan zararın ancak idari yargıda açılacak bir tam yargı davasına konu edilebileceği sonucuna ulaşılmaktadır. Dolayısıyla bakılmakta olan dava, itiraz başvurusunda bulunan mahkemenin görev alanına girmemektedir. Nitekim, Anayasanın 158. maddesi ile, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili kılınan Uyuşmazlık Mahkemesinin istikrar bulmuş içtihatları da bu yöndedir…" gerekçesiyle, Asliye Hukuk Mahkemesince yapılan itiraz başvurusu, başvuran mahkemenin yetkisizliği nedeniyle oybirliğiyle reddedilmiştir. Yine taşınmazı imar planında "spor alanı" olarak ayrılan davacının Asliye Hukuk Mahkemesinde açtığı tazminat davasında, davalı idarelerin görev itirazları nedeniyle Danıştay Başsavcılığınca çıkartılan olumlu görev uyuşmazlığında, Uyuşmazlık Mahkemesi'nce olumlu görev uyuşmazlığı talebinin kabulü ile ilgili Asliye Hukuk Mahkemesinin görevlilik kararının kaldırılması yolunda verilen karar nedeniyle, anayasal haklarının ihlal edildiği iddiasıyla Anayasa Mahkemesine yapılan bireysel başvuru üzerine, Anayasa Mahkemesi İkinci Bölümünce 18.9.2013 tarihinde verilen kararda (Başvuru No: 2013/1586) "…Mahkemenin gerekçesi ve başvurucunun iddiaları incelendiğinde, iddiaların özünün Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından delillerin değerlendirilmesinde ve hukuk kurallarının yorumlanmasında isabet olmadığına ve esas itibariyle yargılamanın sonucuna ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Yargılama, Uyuşmazlık Mahkemesi tarafından usul şartlarına ve hukuka uygun olarak gerçekleştirilmiş olup, başvurucu derece mahkemelerinde kendi delillerini ve iddialarını sunma fırsatını bulmuş ve bunlar Uyuşmazlık Mahkemesi'nce gereği gibi değerlendirilmiştir… Açıklanan nedenlerle, adil yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarının kanun yolu şikayeti niteliğinde olduğu, Uyuşmazlık Mahkemesi kararının bariz bir şekilde keyfilik de içermediği anlaşıldığından, başvurunun, diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin 'açıkça dayanaktan yoksun olması' nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir…" gerekçesiyle, davacının başvurusu oybirliğiyle reddedilmiştir. (Resmi Gazete, 30.10.2013, Sayı:28806) Son olarak, Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30.10.2013 tarih ve E.2013/603, K.2013/1503 sayılı kararıyla, imar planındaki kısıtlamalardan kaynaklanan 'hukuki el atmalardan' kaynaklanan tazminat istemli davaların idari yargının görevinde

olduğu hüküm altına alınmıştır.

Açıklanan nedenlerle, İstanbul 5.İdare Mahkemesinin, 22.11.2016 gün ve E:2016/690, K:2016/1880sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle İstanbul 5.İdare Mahkemesinin, 22.11.2016 gün ve E:2016/690, K:2016/1880 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 23.10.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Nuri NECİPOĞLU	Üye Ali ÇOLAK	Üye Ahmet Tevfik ERGİNBAY	Üye Suna TÜRE
	Üye Alaittin Ali ÖĞÜŞ	Üye Süleyman Hilmi AYDIN	Üye Birgül KURT